

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer,
minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:

Egész évre 60.— K
Fel évre 30.— K
Negyedévre 15.— K

Alapította **IHÁSZ GYÖRGY** 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII. Baross-u. 75.

Kéziratok, előfizetések és egyéb
küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délelőtt 9-2-ig.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM.

Karácsonyi üdvözlét

**A budapesti „sörinség“ okai a
sörgyárak**

Beszélgetés Gundel Károllyal

A sörkartell

A világ bortermése

Utazás Berlinbe...

Az ideai közgyűlésünk

Hirek

Rendeletek

Tárca

A
Mátyásföldi Nyaralótulajdonosok Egyesülete
a tulajdonát képező szálloda épületében levő
parkszállodát és vendéglőt

1920. évre
bérbeadni szándékozik!

Felvilágosítást nyújt az egyesület elnöksége
Mátyásföldön, a szálloda épületében a telep-
felügyelőnél d. e. 11—1, d. u. 6—7 óra között

**Ingtalan-, üzletértékesítő
pénzfolyósító és
Export-import
részvénytársaság**

B U D A P E S T
VI., Teréz-körút 3. III. em. 3.

Nagyforgalmu vendéglő,
kávéház, uri kaszinóval
összekötve, előnyös fel-
tételek mellett bérbeadó
Szécsényben

Jelige: „Semleges Zóna“
lapunk kiadóhivatalába

**Bevezetett
hirdetési ügynököt
keresünk**

Jelentkezni lehet
a délelőtti órákban lapunk kiadóhivatalában

BUDAPESTI ÉLELMEZÉSI R-T.
bor-osztálya

termelő - állomáso-
kon és kőbányai
pincéjében levő

borait

ajánlja mindenkori
napi áron.

Házhoz is szállít:

Városi iroda:
Budapest, VIII., Baross-utca 75. szám

**VENDÉGLŐ
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ**
és hasonló szakmabeli üzletek
adás-vételét
a leggyorsabban
elintézi:

Gross Ödön
Budapest, VII. ker. Rákzi-ut 20. szám

Ungar Mór
közvetítő irodája ::
Budapest, VIII. József-körút 11
Telefon : József 26—32.

Kávéházi, szállodai és ezen
szakmabeli üzletek **adás-vételét**
a leggyorsabban elintézi.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

KARÁCSONYI ÜDVÖZLET

Hat évvel ezelőtt még a legszegényebb ember is nyugodt boldogságban élvezte Jézus születésének évfordulóján azt a boldogságot és örömet, amit családja, tűzhelye juttatott neki. A békesség ez ünnepén a bánat, a keserűség megenyhült.

Az utolsó öt háborus karácsony nekünk magyaroknak aggodalmas bánatban telt el. Csaknem minden család tűzhelye fájdalmasan hideg volt, a legtöbbjét a gyermekek örömeinek lángja sem tudta felmelegíteni. Csaknem minden családnak hiányzott valakije — vagy valakijök — akik már vagy nem voltak, vagy a frontokon fagyoskodtak...

Az 1918-as karácsony pedig minden igaz magyar hazafira nézve a legborzasztóbb volt. Akkor már akár ösztönszerűleg, akár megsejtsézből, mintha éreztük volna a bekövetkezendő borzalmakat, az Istent, a hazát,

a becsületet megtagadó vörös rablóbanda uralmát. Most tudjuk is, hogy akkor már utban volt hazánk nagy, még a veszített háborunál is nagyobb tragédiája. Az új számum, mely márol holnapra tönkretett egy országot. Újból Magyarország lett hát a Nyugat bástyája a Kelet szélsőséges áramlataival szemben. Mi ugyan elbuktunk a harcban, de legalább elmondhatjuk, hogy nem hiába estünk el, feltartóztattuk saját testünkkel ezt a veszedelmet is, melynél nagyobb Európára még a tatárjárás sem lehetett volna.

Annyi keserves szenvedés és megpróbáltatás után, mintha derülne hazánk felett az ég. Megszünik majd a nyomor, a szenvedés. Több mint hat év után ez az első karácsony, amikor remélhetjük, hogy fogunk ismét boldog karácsonyokat is ünnepelhetni. Ebben a reményben, kedves kartársainknak is boldog ünnepeket kívánunk.

Miért nem kaptak a háboruban a fővárosi vendéglősök elég sört?

Milyen is volt a budapesti sörinség?

Beszélgetés egy kőbányai sörfőzde vezető tisztviselőjével.

— A sörgyárak egész háborus szereplésével akarja, hogy foglalkozzam, ez igen nehéz dolog lesz, — hiszen erről a kérdéstről köteteket lehetne írni. Mégis megpróbálom dióhéjba szorítva elmondani egész háborus gazdálkodásukat, minden fentartás, titkolózás nélkül, teljes őszinteséggel.

— Elsősorban vegyük az ugynevezett »korlátozó« rendelkezéseket, melyeket állandó kifogásul használtak a sörgyárak, jöllehet — mint az az alábbiakból is ki fog tűnni — ezek nem hogy kárt nem okoztak a gyáraknak, hanem még — ha talán nem is egészen erkölcsös, de legalább nagy hasznot hajtottak. Így tehát az a körülmény, hogy a kormány a kiutalt árpamennyiséget 25, később 13, végül 6 százalékára szállította le a békében felhasznált quantumnak, nem jelentette egyszerűen azt is, hogy a sörtermelés is ezzel arányosan csökkent volna, mert az egész háboru alatt a béketermelés 50—80% között mozgott.

— A sörgyárak az új helyzethez azzal a tölük már megszokott elaszticitással alkalmazkodtak, melylyel olyan jól tudták mindenkor érvényesíteni előnyeiket a vevők rovására, még pedig úgy, hogy egyrészt pótanyagokat használtak fel, másrészt, hogy a nyersanyagból két-háromszorannyi viz felhasználásával dupla, illetve háromszoros mennyiséget készítettek.

— A sörgyárak azonban nem elégedtek meg az ily módon elért horribilis haszonnal, hanem a legtöbb sörgyár még ezenkívül úgy szaporította számlálatlan millióit, hogy a vendéglősök részére csakis a kiutalt nyersanyag arányában adott sört, míg az így maradt felesleget zárt ajtók mögött osztrák, bosnyák és galíciai árdrágítóknak, valamint táglelkiismeretű vidéki alkalmi vevőknek, gyakran kényszerhelyzetben levő vidéki sörraktárosoknak dupla áron adták el.

— Ha a sörfőzdet felkereste egy-egy hadiözvegy, vagy négy-öt gyermekes vendéglősné, kinek a férje a harctéren volt és könyörgött, hogy havi 2—3 hektoliteres quantumát 1—2 hektoliterrel fel-emeljék, bizony a sörgyár azon tisztviselője, ki ezekkel az ügyekkel foglalkozott, a legtöbb esetben kénytelen volt jobb érzülete ellenére még ezen neveltségesen csekély kérést is elutasítani.

— Nagymértékben járult még a budapesti sörhiányhoz az a körülmény, hogy egyes sörfőzdek közvetlen vagy közvetett érdekeltséget vállaltak a háboru alatt gombamódra elszaporodott buffeteknél, itt pedig az volt a helyzet, hogy amíg egy-egy jobb polgári vendéglő, amely, ha kapott volna, százötven hl. sört is el tudott volna fogyasztani, havonta csak maximum öt-hat hl.-t kapott, ugyanakkor, mikor a sörgyár vagy a sörgyári vezérigazgató érdeklődésébe tartozó buffet, amelyik, ha nem lett volna mesterséges sörinség felidézve, alig mért volna ki ötven hektoliternél többet, háromszázat, sőt háromszázötven hektoliter sört is kapott havonta.

— Nem hiszem, hogy egyetlen más szakmában is hasonló lelkiismeretlenséggel és a jövővel való nemtörődömséggel jártak volna el és most már látszik is, hogy mennyire rövidlátók voltak, hogy milyen mértéktelenül ragadtatták el magukat pénzszerzési örületükben és hogy ez most mennyire megboszulja magát. Most ugyanis a sörgyárak képviselői egy vendéglő eladásánál, vagy egy-egy új vendéglő alapításánál egymást tullicitálva ígérnek pénzt és előnyöket, versenyeznek egymással, hogy ki kerítse hálójába a szegény budapesti vendéglőst, abba a hálóba, amelyből, ha csak tíz napig is vásárolnak nála, már nincs többé szabadulás. Ilyenkor még a vezérigazgató is kezét csókol az illető vendéglősnének, annak a vendéglősnének, aki, ha tíz nap után, amikor már biztosan hálóba került, ha dolga akad a sörfőzdeben, naphosszat ácsoroghat a fütetlen, hideg előszobákban. Sokat beszélhetnék még a sörgyárak által mesterségesen felidézett »sörinségről«, de egyelőre legyen elég ennyi, ha érdeklő olvasóit, szívesen látom máskor is.

Így fejezte be igen érdekes interviewját Budapest egyik legnagyobb sörgyárának egy vezető tisztviselője, ki őszintén, minden fentartás nélkül tárta fel a nagy »sörinség« okait, melyből tisztán láthatják olvasóink, hogy milyen aknamunkát folytatnak a sörgyárak azok ellen, kiktől élnek: a vendéglősök ellen, így természetesen nem is csodálható, ha egyik vendéglő a másik után szünteti be a sörkimérést. A magunk részéről a sörkartell gyors letörésére a legbiztosabban célra vezetőnek azt tartanánk, ha kimondanák az összes kartársak, hogy ameddig a kartell fennáll, nem mérnének ki sört. Csak két hétig szüntessék be a sörkimérést, a sörkartell fel lenne robbantva. Különben legközelebbi számunkban erre vonatkozólag kész tervvel fogunk kartársainknak szolgálni.

A vendéglősök beszerzési nehézségei.

A külföldi behozatal akadályai.

A kötelező főzelékfeltétéről.

Beszélgetés Gundel Károlylyal.

Budapesten élelmiszkék beszerzése most szinte lehetetlennek látszik, az asszonyok már éjfélkor sort állnak a pékek és fűszerek előtt, a szakminiszterek nyilatkozataikban semmi jóval nem biztatnak, a felhozatal vidékről jóformán semmi, hogy lehet hát, hogy a vendéglőkben még lehet egyáltalán valamit kapni? Ez a legnagyobb rejtély előttem — szólott lapunk egy laikus barátja, de sajnos, azzal, hogy a szegény vendéglős még az éjjelt is nappallá téve dolgozik, még magában véve nem magyarázhatná meg a dolgot, hiszen az üzletekben sem lehet most a legfontosabb dolgot, mint pl. cukrot, lisztet, sót kapni, ezért, mint legilletékesebb fórumhoz, Gundel Károlyhoz, mint a »Vendéglősök Beszerzési Csoportjának« igazgatójához fordultunk felvilágosításért, ki volt szives a következőképp nyilatkozni:

— Hogy milyen óriási nehézségekkel kell megküzdenie a beszerzési csoportunknak — kezdte érdekes interviewját Gundel Károly — azt mindenki elképzelheti, de legjobban maga a vendéglős tudja, hiszen, ha a kicsiben való beszerzés is már nehéz, milyen óriási nehézségek lehetnek, ha vagonos tételekről van szó, az elképzelhető. Most egyforma nehéz úgy a fa, mint akár a liszt vagy cukorbeszerzés, már pedig e három dolog nélkül a vendéglői üzlet nem tartható fenn. Főoka ezeknek a vagonhiány, hiszen például a nálunk megrendelt fa már régen meg van véve, csak szállítani nem lehet.

— A külföldi árucikkek importjának dolga már jobban áll, hoztunk be már sok dolgot, így például több vagon sört is. Érdekesnek tartom megjegyezni itt, hogy Németországban most két foknál nehezebb sör gyártása a belföldi fogyasztás céljaira meg van tiltva, ellenben exportcélokra szabad főzni, úgy, hogy Németország már ismét béke-minőségű sört szállít a külföldre.

— Gyamat- és csemegeárut is sokat importálunk már Trieszten keresztül, így többek közt kávét, mandulát, mazsolát, szardiniát és amerikai bétöltet, aránylag mérsékelt áron. Rizst és makarónit,

amire most nagy szükségünk lenne, sajnos, nem birtunk behozni, miután ezekre kiviteli engedélyt az olaszok nem adnak. Nagy nehézségeket okoz még a valutakérdés is, miután mindent lírában kell fizetnünk, még a Bécsig való vasuti szállítást is.

— A beszerzési csoportnál minden tíz—tizenöt százalékkal olcsóbb, mintha kereskedésben vásárolnának a vendéglősök, így pl. a kakaó százhetven korona helyett százötven korona, a kőrénymag nyolcvan—kilencven korona helyett pedig csak hatvan koronába kerül. A legközelebbi időben a részvénytőkénket egymillióháromszázezer koronáról négymillióra akarjuk felemelni, miután az óriási drágaság folytán sokkal nagyobb üzleteket bonyolítunk le, mint amennyi az alaptőkénk és bankokat nem akarunk a dologba bevonni. Elég, ha megemlítem, hogy a burgonyabevásárlás hat-százezer korona, a fűszerbeszerzés pedig egyedül tizenötmillió koronába került. Az új részvényeket elsősorban régi részvényeseink vehetik majd át, minden régi részvényre két újat, természetesen a fennmaradó részvényeket bárki jegyezheti.

— Legnagyobb gondunk most a kenyér- és sókérdés, miután most senki sem adja le a vendéglőkben kenyérjegyet, ami, igaz, hogy nem sokat használna, mert lisztet jegyre sem lehet kapni, azonban a só is csak a kenyérjegyek arányában adják ki. Nézetem szerint ebben a két dologban lesz a legnagyobb inség.

— Szólhatnék még az O. K. A. B.-ről is, az ő lehetetlen ármegállapításaival, hiszen az utolsó ármegállapítás óta már oly mértékben emelkedtek az árak, hogy rá kell fizetnünk a főzelék feltételre. Már talán így is fulságosan igénybe vettem olvasóit, így hát nem szólok róla többet, épen ezért hallgatók a borra való-kérdésről is.

Tisztelt olvasóinkhoz!

Miután egy nagy szakácskönyvet óhajtottunk rövid időn belül kiadni, nagyon kérjük olvasóinkat, sziveskedjenek egy-egy különleges ételről részünkre pontos receptet adni. Mi minden receptet ki fogunk próbálni és ha az annak alapján elkészített ételt különösen jónak találjuk, először lapunkban közöljük le és később kiadandó nagy szakácskönyvünkben fogjuk felhasználni. Természetesen minden egyes recept a szerző nevével fog megjelenni.

A sörkartell.

Számos kartársunk óhajának engedve, egy sorozatos cikk keretében olvasóinkkal meg fogjuk ismertetni azokat a megállapodásokat, melyeket a kőbányai és budaloki sörfőzdék a saját anyagi érdekeik előmozdítása és megvédése érdekében a vendéglős és a fogyasztó terhére egymással kötöttek.

A kartell fennállását általában két időszakra lehet felosztani. Az első időszakban csupán a Dreher, Résvény, Hagenmacher és Polgári sörfőzdék voltak a kartell tagjai, melynek további fennállását azonban az 1912-ben alapított és 1914-ben üzembe helyezett Fővárosi sörfőzde erősen veszélyeztette. Ezen sörfőzde ugyanis a vevőaquirálás idejében (1912., 1913. és 1914. év elején) annak hirdetésével igyekezett magamellé hangulatot és rokonszenvet teremteni, hogy kartellen kívül áll. Ennek hatása alatt számos sörnagykereskedő és vendéglős hódolt be az akkor még új sörgyárnak. Mindenki joggal hihette, hogy az a korszak, mely a sörvevőknek a gyárakkal szemben való teljes kiszolgáltatását jellemezte, egyszerre megszűnik. Nagy csalódás érte azonban a szép számban összesereglett hívőket 1914. év március első napjaiban, mert az új sörgyár feladta kartellen kívüli állásfoglalását és felcserélte az erős küzdelmeknek elébe néző és nem nagy profittal kecsegtető epochát a jövedelmezőbb, konkurrenciamentes és kényelmes eszközökkel való prosperálás biztosításával.

A tulsó oldalon ugyanis, értsd mellette a régi kartelltagokat, összebujtak és megállapították azt, hogy ha az új és elég veszélyesnek látszó konkurrenciá következtében csak 2.—koronával kell a sörárakat leszállítani, akkor ez, az 1913. évi termelést alapul véve, közel 5 millió korona bevételi kevesebbet jelent számukra.

Azon alternatíva előtt állottak tehát, hogy vagy fel kell bontani a megállapodásokat és maguk között is megindítani a rájuk nézve káros, de a vendéglősök és sörfogyasztókra, valamint a tisztességes kereskedelemre nézve egyaránt kívánatos versenyt, vagy pedig a legmesszebbmenő koncepcziók nyugtása mellett az új sörfőzdet a kartellbe beédesgetni.

Most már mindannyian együtt voltak, 10 évre megkötötték a kartellt, melynek minden intézkedésétől ökölbe szorul a vendéglős keze, melynek minden pontja káros és megszegyenítő a vendéglősre nézve. Hogy alkalmuk legyen kartársainknak alaposan megismerkedni a kartellszerződés-

sel, melynek tartalmát folytatólagos cikkeinkben fogjuk közölni. Ezen szerződés a többi előnyökön kívül annyiban kedvezett a Fővárosi sörfőzdenek, hogy megengedtetett neki kontingensének egy jelentékeny részét (cca 130.000 hl.) egy meghatározott kulcs szerint felosztva, a régebbi sörgyárak vevői sorából minden ellenszolgáltatás nélkül átvenni. Az ily módon átvett vevők tehát, akik valamely más sörgyárral szerződéses viszonyban álltak, a szerződés kötelezettségei alól, minden konzekvencia nélkül nyomban felmentettek.

A világ bortermése.

A világ bortermése évenként 140—200 millió hl. A legtöbb és a világpiacon legkeresettebb bort Franciaország termeli. Az évi átlagos bortermése 50—70 millió hl. Ennek az óriási mennyiségnek kb. 10%-át exportálja, a többit pedig elfogyasztja. A franciák tehát kitünő borivók!

Spanyolország a világ második szőlőtermő állama, bortermése azonban aránylag kisebb, mert szőlőjének felét, mint gyümölcsöt (aszuszlőt) fogyasztják el. Spanyolország éghajlata rendkívül kedvez a szőlőnek, de szőlőművelése és borászata nagyon kezdetleges.

Borkereskedelme olyan megbízhatatlan, hogy a külföldi kereskedőnek borsózik a háta, ha ottani kereskedővel kell üzletet kötnie.

A harmadik szőlőtermő Olaszország, melynek a bortermése mennyiség tekintetében mindjárt a francia után következik, évente 30—35 millió hl.

Magyarország a világ bortermő államai között mennyiség tekintetében a negyedik helyen van. Ha az arányt a megművelt területhez viszonyítjuk, akkor a földkerekségen hazánk szőlőművelése és bortermése a legnagyobb.

Átlagos évi bortermésünk 4.50—7 millió hl., ariból a háboru előtti években 1.5 milliót exportáltunk.

A magyar szőlőművelés olyan fokon áll, amely-nél fejlettebbnek csak a francia mondható, sőt né-mely tekintetben még a franciákat is tulszárnyaljuk.

A magyar szüret és borkezelés terén nagyon sok a kívánni való.

Görögország éghajlata, bár nagyon alkalmas a szőlőtermelésre, csak a balkán háboru közvetlen megelőző időben, főleg francia vállalkozók lendítették fel ismét.

Németországnak területéhez képest nem sok a szőlője, de ezek némelyikén aztán páratlan bor terer.

Utazás Berlinbe.

Milyen az élet Németországban? — A német munkásság hazafias sztrájkjai. — Vendéglői és szállodai árak.

Aki ügyes és szerencsés, az kényelmes ülőhelyen, fűtött kupében, villanyvilágítás mellett teheti meg a gyorsvonaton aránylag nem hosszú utat.

Passauban elámul az utas a revízió gyorsasága, udvarias volta és enyhe kezelése felett.

Passautól, ameddig a Duna mellett megy a vonat, lépten-nyomon látni német lobogós hajókat, amelyek jól megrakott uszályokat cipelve, törtetnek Regensburg felé.

A németek dolgoznak.

Ezt mutatják a nyersanyagot vontató hajók és a füstölgő gyárkémények.

A közbeneső nagyobb állomásokon: Regensburg, Hof, Lipcse, mindenütt nagy rend és kevés enni való. Élelmezés dolgában csak a bajor határtól a bajor határig állnak jól, amint a szászok földjére érünk, a jó bajor libapecsenye helyébe a birkahus veszi át csendes birodalmát.

Hajnali öt órakor robog be a vonat a békében amerikai stílust visszatükröző hatalmas pályaudvarra, melyet szégyenlősen világít meg néhány erősen redukált áramu villanykörte.

Itt, ezen a pályaudvaron, amelynek perronjain a háború előtt a nap és az éj minden szakában a nagyvárosok utcai forgalmát meghaladó nyüzsgő élet folyt, itt érzi és látja az ember először és szemléltetően, hogy egy háborút veszített országon át haladunk.

Fáradt és elkopott itt minden és mindenki.

Még rövid négyórás utazás és reggel kilenc órakor megérkezünk az anhalti pályaudvarra. A megszokott világvárosi kép, csaknem ugyanaz, mint békében.

Nyüzsgő, tolongó emberáradat, rengeteg várakozó, lóató-futó, tróger, katona, ujságárus-akiknek hangját, kiabálását sokszorosan visszaverik, a hatalmas méretű boltívek. Odakint számszámra állanak a droskék és taxiautók, amelyek 8—15 márkáért visznek a város bármely részébe.

A taxaméter itt nem a kocsira vagy autóra erősített ama készülék, amely semmi összefüggésben nincs a fizetendő összeg nagyságával, hanem tényleges meghatározója fizetési kötelezettségnek, amely megtoldva egy fél márka borralalóval, őszinte és udvarias köszönetet vált ki járműved vezetőjéből.

Az utcák az első pillanatra a Berlinben megszokott világvárosi képet mutatják. A járdákon élénken hömpölygő emberáradat, az utcákon szeri, se száma a kocsiknak, autóknak, embertől és állattól vont alkalmatosságnak. Az abszolút autóbűség a különböző országokban eszközölt ilyennemű rekvirálások eredményességéről tesz tanuságot.

Az utcákon a régi kék rendőrség mellett az új zöld hajtókás karhatalmi testület tartja fenn a rendet. Ez utóbbi teljesen katonailag van szervezve s legénységének, valamint tisztikará-

nak tulnyomó része a régi hadsereg aktiv altisztjei és tisztjeiből került ki.

A kékek is, zöldek is abszolút kormányhűek és biztos támaszai az ez időszertint kormányzati rendszernek.

Jellemző a német munkásra, hogy az itt-ott még fellobbanó nagyobbszabású sztrájkmozgalmak, egyáltalán nem bérmozgalmak, hanem a leg-tisztább hazafiui érzésből fakadók. Így például a vegyészeti ipar munkásai heteken át sztrájkoltak azért, mert az ántánt arra kötelezte a német vegyiipart, hogy produktuma 50%-át az ántánt rendelkezésére bocsássa. Az ántánt a sztrájk hatása alatt 50%-os részkövetelését 35%-ra csökkentette. A bánya- és vasmunkások ugyan-csak rendeztek ily tüntető sztrájkot, melynek éle az ántántkövetelések ellen irányult.

A német munkás öntudatosságának, józanságának és hazafiasságának látható jelei a gyárak füstölgő kéményei.

Szó sincs róla, itt sincs még rendben minden, itt sem folyik még a munka a németeknél megszokott gőzerővel, de a jelek biztatóak és arra engednek következtetni, hogy a legrövidebb időn belül teljes mértékben helyreáll a munkaszeretet és munkafegyelem.

Az utcákon sétálgatva, szembeötlik a kirakatok zsufoltsága. Minden üzlet tömve árukkal és tulnyomórészt a német ipar produktumaival. Külföldi árucikket alig látni. Elképzелhetetlen olyan cikk, amit ne lehetne kapni. Az élelmszerüzletek rogyásig telítve a legpompásabb ingyencfalatokkal. Tucattjával mosolyognak a hízott libák, fécánok, kappanok.

A jobb polgári vendéglőkben 12—15 márka, (40—50 K) az ebéd vagy vacsora ára, de viszont az előkelőbb helyeken: Adlon, Bristol, Pelzer, Hiller, Kannaberg menüi 30—40 márka (90—120 K) közt váltakoznak. Fehér cipő és vaj termésketes tartozéka minden étkezésnek és előételekként szerepelnek az étlapon a békeidők minden ingyencfalatai.

A divatcikkék árai, a budapesti árakhoz viszonyítva, szintén mérsékelteknek mondhatók.

A szállodák, a békeárakhoz viszonyítva, háromszorosra emelt tarifával dolgoznak. A borralaló-rendszer el van törölve és helyette 10 százalékkal emelkedik a számla végösszege, a szállodai számla pedig 25% pótdíjat mutat.

Ez utóbbi jövedelem egyben az idegenekre kivetett adó és osztozik benne az állam és a város, a kiszolgáló személyzeten kívül.

A szénhiány különösen a vasutak közlekedési rendjében és a világítás fogyatékoságában jut kifejezésre. Tíz óra után itt is a karbid dominál, keveset világítva, de annál kellemetlenebb szagot terjesztve.

A legfeltűnőbb jelenség, hogy ántánt-katonát alig látni. Itt-ott lézeng ugyan a győztes hadseregek egy-egy hadfia, félszegen és egyáltalán nem hivalkodóan. Az idegen tiszték civilben járnak, nehogy összeütközésbe kerüljenek a törhetetlen német önérzettel...

Az ideai közgyűlésünk.

Tegnap, f. hó 19-én, délelőtt 9 órakor tartotta ünnepi közgyűlését a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“, ünnepi ülését, miután a fuzió óta ez volt az első együttes ülés. Sajnos, lapzárta után írjuk már ezeket a sorokat, sok helyünk nincs már, így röviden kell közölnünk az eseményeket.

Gundel Károly ügyvezető alelnök nyitja meg szép beszéddel az ülést, a fuzióról szól, majd meleg hangon bucsuztatja el **Paikovics** Edét ki tisztségéről leköszönt. A közgyűlés a leköszönt elnöknek köszönetet szavazott és disztagjának választotta meg.

Ezután **Köváry** Jenő olvasta fel az évi jelentést, melyet legközelebbi számunkban fogunk közölni. Az évi jelentés után **Köváry** igaz. meleg szeretettel köszönte meg **Gundel** Károlynak, ki nem hajlandó továbbra is betölteni ezen tisztét. **Gundel** Károly felel ezután és biztosítja az ipartársulatot, hogy ezentul is ép úgy szolgálatára lesz a közös ügynek, mint egyszerű közlegény, mint elnök korában.

A számvizsgáló-bizottság jelentését tudomásul véve, a vezetőségnek a közgyűlés a felmentvényt megadta. A felmentvény megadása után, a fuzió folytán szükségessé váló alapszabálymódosítás volt a következő pontja a napirendnek. A 4 §. megváltoztatásánál, mely a tagválasztásról szól, **Fehér** Ferenc szólalt fel, ki indítványozta, hogy mást, mint vendéglőst, ne lehessen felvenni, a kávésokat zárják ki kifejezetten. Többek hozzászólása után **Gundel** indítványára az eredeti tervezetet fogadták el, miután az, hogy két választmányi tag ajánlata szükséges a jelöléshez, már magába véve elég garancia arra, hogy csak vendéglősök kerülhetnek be. Az alapszabályok 5. §-ának megváltoztatása voltaképpen a tagsági díjak felemelése. Az új alapszabály szerint 5-nél több szobás szállodás 240. annál kevesebbel bíró 110, 10-nél több embert foglalkoztató vendéglős 110, 10-nél kevesebbet foglalkoztató 72, 2 vagy annál kevesebb embert foglalkoztató vendéglős pedig 36 koronát fizet évente. Ezután felolvassák, hogy a választmány csak legalább 20 választmányi tag jelenlétében határozatképes, tehát miután 60 választmányi tag és 20 póttag van, ha negyedrészüket jelen van. Három szakosztályra oszlik az ipartársulat az alapszabályok szerint, a szállodások, vendéglősök és kisvendéglősök szakosztályára, melyek döntenek a speciális kérdésekben. A szakosztályok is csak akkor határozatképesek, ha negyedrészüket jelen van. Többek hozzászólása után úgy ezt, mint a költségvetést elfogadták.

Ez után következett a tisztikar újraválasztása. Az elnöki tisztre jelölt **Bokros** Károly a jelölést nem fogadta el. korára való tekintettel, így helyette elnökké **Keszey** Vincét választották. A többi helyre való szavazatokat a nagy hideg

miatt nem olvashattuk meg, majd a választmány fogja azokat közölni. Ezután még jótékony célokra áldozott a közgyűlés, az erdélyi menekültek és a nemzeti hadsereg részére.

Egyébként tájékozásul közöljük a jelölőbizottság jelöltjeit:

Elnök: Keszey Vince, **alelnökök:** Kittner Mihály, Frenreisz István, Csengey Sándor. **Szállodai szakosztály alelnöke:** Várady Gyula, **vendéglői szakosztály alelnöke:** Keszey Vince, **korcsmáros szakosztály alelnöke:** Kuncze Ödön, **pénztáros:** Mehringer Rezső, **számvizsgálók:** Glück F. János, Kommer Ferenc, Marencich Ottó, Farkas Pál, Bauer János.

Valasztmányi tagok: Avar László, Andreics József, Bandi Ferenc, Bandi József, Bió Dénes, Blockner Lidor, Boross Gyula, Bankhardt József, Bischof Pál, Bran Béla, Baggik Vince, Blaschka Ferenc, Cétéryi János, Döcker Ferenc, Drozsgyák Gusztáv, Élő József, Füzzy Ede, Gundel Károly, ifj. Glück Frigyes, Holub Rezső, Horváth István, Hoffmann János, Heinzel Jakab, Illits Gyula, Irtzl István, Jaáky Zoltán, Kedvessy Nándor, Kövári Jenő, Kutassy Lajos, Kiszl József, Kovács Emil, Kortsak Alajos, Kovács Kélemen, Kömüves István, Keintz Samu, Latzhó Márk, Leikam György, Mayer Pál, Malosik Ferenc, Mitrovatz Adolf, Mohos Ferenc, Márkus Imre, Mihalesek Frigyes, Mezger János, Neiger Jakab, Potzmann Mátyas, Putnoki István, Páczér János, Rettinger Márton, Schäffer Dzsó, Schmiedhoffer Vilmos, Szabó Imre, Szabó József, Szuchu Károly, Szép József, Tökés Géza, Wilburger Antal, Waltz György, Zeidler Antal, Zs. n Gyula.

Póttagok: Ágoston János, Blaschka János, Bauer Károly I., Bruckbauer Mátyás, Gráf János I., Gregorits Simon, Hoop Lajos, Izsák Mihály, Keresztes Ede, Korl István, Koera Károly, Márh Mihály, Posch Mihály, Schwetz István, Schmauder József, Schreil Győző, Tingli Lajos, Verbóczy Lajos, Waczek János, Ziegler György.

Tiszteletbeli tanácsstagok: Gürsch Ferenc, Hájós Károly, Hack István, Kamarás Mihály, Lehner Mihály, Nosek Ignác, Pelczmann Ferenc, Preiszl István, Wagner Vilmos, Weisz Antal, Wilburger Antal.

Panaszrovat.

Tisztelt olvasóink szives elnézését kell kérnünk, hogy nem foglalkozhatunk mai számunkban az óriási számban beérkezett panaszokkal, de a papirhiány folytán 16 oldalnál nagyobb lapot nem adhatunk, így panaszainkkal csak az új év utáni számunkban foglalkozhatunk.

Gergely Gusztáv

saját szüretelésű új és ó-borait
előnyös áron ajánlja

Érdeklődőknek leghelyesebb, ha délelőtti órákban **Baross utca 75. szám** alatti pincében személyesen választják ki a szükségletüknek megfelelő bort.

HIREK.

A kőbányai sörgyárok igazgatóinak!

Miután több oldalról lettünk az önök részéről hirdetések közlésére felszólítva, további fáradozástól megkímélendő, közöljük önökkel, hogy a mi programmunk a vendéglősök érdekeinek képviselője és így a sörgyáraktól hirdetéseket nem fogadunk el.

Bonacsny József †. Egyike legszorgalmasabb és legderekbabb kartársainknak *Bonacsny József*, kinek Lónyay-utca 23 alatti vendéglője egyike volt a legkedveltebbeknek, mult hó közepén elhunyt. Legyen neki könnyű a föld!

A „Fővárosi Borozót“, mely Népszínház-utca 11 alatt van Banmohl Sándor eladta *Szántó Bélának*, a jászberényi „Lehelkürt“ szálloda volt tulajdonosának.

A Dreher Antal serfőzdei rt. 1919 augusztus 31-én lezárt mérlegében 16.800.000 K alaptőke mellett 1.158 106 K értékcsökkenési leírás tekintetbevételével 1,999.415 K veszteséget számol el.

A Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárok rt. 1919 augusztus 31-én lezárt mérlegében 8 millió K alaptőke mellett 229,521 K veszteséget mutat ki.

Beviteli vám borra Ausztriában. Bécsből jelentik nekünk, hogy az osztrák kormány borra a bruttó súly után számítandó 100 kg-ként 60 K beviteli vámot léptetett életbe 500%-os pótlékkal, úgy, hogy egy hektoliter vámja kb. 430 K. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy milyen lesz ennek a tulságosan magas vámtételnek a hatása, amely jobban sújtja az osztrák borkereskedelmet, mint az Ausztriába való kivittel foglalkozó más országokbeli exportőröket; de bizonyos, hogy ha az osztrák kormány ahhoz ragaszkodik, Ausztria óriási tranzit borkereskedelme egy csapásra meg fog szünni. A magyar borkereskedelemre a vám annyiban lesz esetleg befolyással, hogy az osztrák közvetítés elejtésével közvetlen kapcsolatot lesz kénytelen keresni a nyugat- és északeurópai fogyasztópiacokkal. Meglehet, hogy átmenetileg ez nálunk nyomni fogja a bor árát, de ha az összeköttetés meg lesz, borpia-cunk az osztrák fogyasztás elvesztését ki tudja majd heverni.

A berlini vendéglős-sztrájk. Az összes berlini vendéglősök gyűlést tartottak, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy a vendéglőket csütörtökön bezárják. A különböző penziók tulajdonosai is az üzembeszűntetés mellett voltak. A szállókban a vendégeket nem fogják ellátásban részesíteni. A vendéglősök mozgalma az élelmiszercsempészet ellen kiadott rendelet ellen irányul.

T. olvasóinkat felkérjük, hogy lapunkat lehetőleg előfizetés után szerezzék be, miután például az óriási sikert elért első számunkból kiadóhivatalunkban már nincsen több példány, úgy, hogy a tömegesen jövő vásárolni szándékozóknak már nem adhatunk belőle.

A bor történetéből. A bort már Noé apánk is ismerte, de érdekes az a legenda, hogy Perzsiában hogyan fedezték fel a szőlőnedvet. Jemsched, ki a szőlőt nagyon kedvelte, a nedvét megőrizte egy korsóban. Egy napon, midőn a must éppen erjedni kezdett, egy kortyot ivott belőle, de beteg lett tőle s ráírta a korsóra, hogy más ne igyon belőle, — vigyázat, méreg. Rövid idő múltán egy kegyvesztett háremhölgye kétségbeesésében rábukkant a méregitalra s hogy eleméssze magát, ivott. Bánata azonban örömmé változott. és oly pompás szint köleszött neki, hogy ismét ura kedvencévé lett. Titkát a hölgy elmesélte Jemschednek, így lett a bor a jókedv megteremtője. Az 1689-ben elsőkben bevitt portói bor Angliában az utóbbi időben roppant kedvelté lett. De az angolok nem elégedtek meg jó zamatjával, hanem Brandyvel keverték és addig fűszerezték, míg a gyomrot égette és mint a folyó lava a bensőt keresztüljárta; édes lett, mint a brazilai cukorér, aromája hasonlított az indiai fűszerhez. A spanyol bor is nagy idők tanuja. A kataloniai és valenciai üdítő nektárt gyakran említették a régi római költők. Alonso el Sabia 1268-ban negyven lovagnak vitéz tetteiért szőlőhegyeket ajándékozott. India is híres boráról. Bár a bennszülötteknek a vallás tiltja a botivást, de nem igen tartják be a tilalmat. Érdekes, hogy az idegenek hogyan kapták meg az engedélyt a bortermeléshez. A nagy Atbar-nak szüksége volt tüzéségre. E célból angol matrózokat alkalmazott. Célba lövetett velük, de nem ment semmi mindaddig, míg a matrózoknak kivánságukra bort nem hozatott. A borivás után porpásan ment minden. Végül belátta Atbar, hogy az idegeneknek a bor épp oly életető elemük, mint a halnak a víz és megengedte, hogy az európaiak bort termesszenek. A kínaiak már 2207-ben Krisztus előtt ismerték a bort, de mivel a sok borkor-fogyasztásnak rossz hatása volt a népre, a kormány betiltotta a borivást. Nálunk talán mégis leszavaznák azt a kormányt, amelyik a borivást megtiltáná.

Tízezer hektoliter tokaj-hegyaljai bor kivitelére adott a pénzügyminiszter engedélyt azzal, hogy az export 100 hl-es tételekben az idei év végéig Csehországba kompenzáció ellenében egy erre a célra alakítandó bizottság ellenőrzése és irányítása mellett történhetik. Amennyiben a kivitt bor javára a bor és a behozott cikkek vételára között különbözet mutatkoznék az okvetlenül cseh koronákban kifizetésre kötelező az Osztrák-magyar banknak, mint a levizaközpont kezelőjének rendelkezésére.

Széntermelésünk javulása. Széntermelésünket arról a rendkívül alacsony színvonalról, amelyre a bolsevizmus alatt süllyedt, már sikerült eddig is annyira fejleszteni, hogy a kiaknázott szén mennyisége a meg nem szállott területen levő szénbányák leg többjében már eléri a termelőképesség 75%-át. Maguk a Salgótarjáni kőszénbányák is érdekköréhez tartozó bányák most már naponta kb. 1200 vagon szenet szolgáltatnak, holott a proletárdiktatura alatt a produkció alig érte el a napi 750 vaggont. Körülbelül hasonló arányú a javulás a többi bányavállalatoknál is. A termelés növekedése a sok akadály dacára, egyre tart, és ha a bányavállalatoknak sikerül elegendő bányafát és más szükséges nyersanyagot beszerezniük, továbbá a munkásfegyelem az eddigi arányokban javul és a bányászoknak élelemmel meg ruházattal való ellátása meg nem akad, kilátás van rá, hogy a produkció mennyisége néhány hét múlva eléri a termelőképesség legfelső határát. A rendkívül nehéz testi munkát végző szénbányamunkás, aki igen nagy hőváltásoknak is ki van téve, jobb táplálkozásra szorul és jobb ruházatot igényel, mint a lakosság átlaga. A szénbányamunkások mindig el voltak e tekintetben kényeztetve. Akármilyen nehézségekkel küzdött a közélet, nekik megvoltak elegendő mennyiségben a megszerelt élelmiszereik. Most azonban főleg lisztet és cukrot alig lehet nekik eleget szerezni és magától értetődik, hogy a táplálkozás megromlása károsan befolyásolja a munkások teljesítőképességét. Az élelmezést nagy mértékben megnehezítik a szállítási mizériák is, melyeket, kevés és többnyire nem a legjobb állapotban levő mozdonyunk lévén, egyelőre elhárítani nem lehet. A ruházattal, különösen lábbelivel való ellátás is csak óriási áldozatok árán nagy ügyel-bajjal lehetséges.

A termelés elég jelentékeny fokozása dacára a szállítás terén, főleg Budapesten egyhamar számbevehető javulás nem várható, mert az államvasutak mindent elkövetnek ugyan, hogy a szenet a bányákból minél gyorsabban kiszállítsák, de a mozdonyok rossz állapotban vannak és emiatt a kőszén mennyiségek aránytalanul sokáig vannak uton. Na-

pitenden van a szénküldeményeknek utközben való károsítása. Bő a nemzeti hadsereg és a karhatalom erélyes löllépése már sokat javított a zülött viszonyokon, még most is előfordul, hogy egy-egy 15 tonnás vagonban csak 4—5 tonna szén, néha még annál is kevesebb érkezik meg.

A főváros liszt-ellátása tökéletesen csődött mondott. Már november óta nem lehetett a lisztjegyeket beváltani. Akik ácsorgással győzték, azok novemberre személyenként 1.40 kg. fehér lisztet kaphattak, a barna lisztre szóló jegyeket csak kis részükben lehetett kész kenyérré beváltani, mert kenyérliszttel még a pékeket sem lehetett ellátni, a közönségnek pedig egyáltalán nem jutott. Most a fehér lisztadagot is december hóra a felére szállították le és hosszú habozás után kimondták, hogy az eddig be nem váltott novemberi lisztjegyek érvénytelenek. A hatósági eljárásról tehát bebizonyosult, hogy föladatának megfelelni nem tud. Nem keressük a fiaskó okait, nem kutatunk bünösök után, de a szomorú tényt kell le szögeznünk. A hatósági ellátás fiaskója után a józan ész azt diktálná, hogy a szükséglet ellátását rá kell bízni a szabad kereskedelemre, amely eddig még mindig föl tudta azt az árut hajszolni, amelyre szükség volt. Meglehet, sőt valószínű, hogy átmenetileg a liszt a most érvényben levő maximális árnál, — amelyért különben lisztet kapni nem lehet — valamivel drágább lesz, de mindenesetre olcsóbb lesz a zulforgalomban ma kenyérliszttért fizetett 15—18 K-nál és a fehér lisztért igényelt 25—30 K-nál. Magunk is szerencsétlenségnek tartjuk a nélkülözhetetlen élelmiszerek nagy drágaságát, de tudatában vagyunk és jó volna ha közéletmezésünk intézői is tudatára ébrednének annak, hogy drága élelmiszerekből nehezen, gonddal valahogy mégis csak meg lehet élni, de ha egyáltalán nincs liszt, akkor éhen kell pusztulnunk. A legdrágább tehát az ami nincs!

Áruhozatal Csehországból. A prágai csehszlovák állami ellenőrzés és kompenzációs hivatal kiküldöttéi Budapestre érkeztek és a kormánynak, valamint egyéb illetékes téngezőknek különböző árukat kínálnak kompenzáció ellenében. A kínált gyártmányok nagy része a szabad listán áll és cseh kiviteli engedéllyel rendelkezik. A kínált gyártmányok: vas- és acélárúk, zománczott edények, mezőgazdasági gépek, kerámiai cikkek, üvegárúk, tüárúk, fésűk, cipőárúk, pamutárúk és vegyes szövetek, kész ruhák, hangszerek stb. E cikkek mintái a Kereskedelmi múzeum könyvtártermében vannak kiállítva, ahol a cseh kiküldöttek naponta 9 órától 2 óráig felvilágosítást adnak.

A postapénz diszázsiojának teljes eltűnéséről referálnak egyes lapok. Sajnos, ez a hír ebben a formában még nem felel meg a valóságnak, mert a postapénznek kékpénzre való cseréjeért még mindig 2—2¼%-ot fizetnek, de miután a főzsdéi forgalom mindnagyobb tömegű postapénzt igényel, remény van rá, hogy ez a kis diszázsio is mihamar eltűnik.

Egy amerikai bankár érdekes nyilatkozatai. A New-York Sun párisi tudósítója beszélgetést folytatott egy vezető amerikai pénzemberrel, az Európának nyújtandó amerikai segély-kölcsönről. A pénzember visszautasító magatartást tanusít a kölcsön ügyében. Franciaország viszonyaira áttérve kijelentette, hogy az amerikai tőke nem hajlandó oly országok rendelkezésére állani, amelyekben a pénzületeket nem üzik kellő komolysággal. Rámutatott arra, hogy Franciaország követelhetné az Angliában behozott magas jövedelmi adók példáját, de nem akarja, mert a lakosság tiltakoznék a magas adók ellen és ez a kormány bukását vonná maga után. Kárhuzatos Franciaországra nézve, hogy állandóan a német kártérítésekre vár. A francia állami büdzsé iránt az amerikaiak nem viseltetnek bizalommal. Amerika szívesebben kötne közvetlenül Németországgal üzleteket és szeretne onnét a lehetőség szerint minél több árut beszerezni, semminthogy kerülő uton Franciaországból szerezze be azokat. A francia kormánynak a pénzügyi kérdésben elfoglalt álláspontja a főoka annak, hogy a frank értéke oly hirtelen alázukant.

Az angol élelmezési misszió munkája. Már régebb idő óta működik Budapesten az angol élelmezési misszió, amelynek vezetője, Th. Domaille kapitány, minden rendelkezésre álló eszközzel segít Magyarország élelmezési kérdésének megoldásában. A kapitány most egy újságíróval folytatott beszélgetésben az áruk elrejtésének megakadályozására és a készletek egyenlő elosztására hívta fel a figyelmet. Statisztikai adatai szerint most például majdnem elegendő mennyiségű liszt érkezik a fővárosba, de a hibás elosztás sok kellemetlenséget okoz. Az ármaximálásnak nem barátja. Helyesebbnek tartja a szabadkereskedelem elvi alakjához való visszatérést, mert minden maximalás után eltűnik az áru. Erősen kikelt az árdrágítók ellen, de tévesnek mondta a lapoknak azt a hírért, mintha Angliában megbotoznák az árdrágítókat. A zugkereskedelem leküzdésére ott sokkal hatásosabb módot találtak: elsősorban a termelőt büntetik, aki drágán adja el az áruját, azután a kereskedőt, aki árukat felhalmoz, vagy a megengedettnél nagyobb haszonnal dolgozik. Hangsúlyozta, hogy csak az ország egész népének közös erőfeszítésével lehet leküzdeni a tisztességtelen kereskedelmet, amely az ország gazdasági helyzetét annyira válságossá teszi. Elmondotta még, hogy Jugoszláviával kétszázmillió korona értékű élelmiszer szállítására már régebben szerződést kötött a magyar kormány, ezek a szállítmányok már utban is voltak, de az alsólendvai incidens miatt megakadtak. A kapitány személyesen volt lent néhány nappal ezelőtt Belgrádban és reméli, hogy sikerült a szállítás útjába gördülő akadályokat elhárítani, úgy, hogy szombatira megindulnak a vagonok. Ezenkívül legutóbb huszonhétézer vagon tüzifát szállítanak.

A drágaság utja három hónap alatt. Hétmérföldes csizmáját huzza fel a Drágaság és olyan szédületes léptekkel rohan előre, hogy a leggyorsabb autó is csak álmában mer ilyen sebességre gondolni. Már azt hittük, megállt ez a szörnyeteg, kezdtek az árak szépen megkocsonyásodni. De a meleg napok elmúltával új iram kezdődött, minden eddiginél kábitóbb és megdöbentőbb. A háboru elején szaladtak így az árak fölfelé, de a tempó a mostanihoz képest sokkal szelidebb volt. Akkor hosszú hónapok kellettek ahhoz, amit most napok alatt elvégez a drágaság.

A bankjegyek lebélyegzése. A pénzügyminiszternek a sajtó számára tett nyilatkozata szerint a nemzetgyűlés lesz hivatva a bankjegyek lebélyegzéséről dönteni. Együttal kijelentette a pénzügyminiszter, hogy a postapénz lebélyegzéséről, bármiként döntsön is a nemzetgyűlés a bankjegylebélyegzés tárgyában, szó sem lehet. A közönség körében ez újságközlemények hatása alatt most már úgy képzelik a dolgot, hogy a bankjegyek névértékéből cseh mintára a „lebélyegzés” alkalmával levonás fog történni, ellenben a postapénz változatlanul megtartja névértékét. Ehhez képest a postapénz diszáziója a késsel szemben mindinkább csökken, ami önmagában véve örvendetes. A pénzügyminiszteri kijelentés hatása alatt ez a diszázió esetleg egészen el is fog tűnni, sőt lehet, hogy mire a nemzetgyűlés összeül, a levonás bekövetkeztét váró forgalomban még a postapénznek lesz áziója a bankjegyekkel szemben, ami viszont szintén nem volna örvendetes. Fontos és mindenképpen elérendő cél az, hogy a kétféle pénznek értékelése a forgalomban teljesen azonos, tehát *fillérig egyforma* legyen.

Angliában megszüntetik az élelmiszer jegyeket. Rotterdamaól jelentik: A Courant londoni távirata szerint Angliában hétfőtől kezdve megszűnik a fejadagrendszer. Csak a vaj és a cukor marad továbbra is adagolva.

Hajójárat Hamburg és Délamerika között. Hágából jelentik: A holland távirati iroda közlése szerint még e hónapban megnyílik a Hamburg-Rotterdam-Délamerika gőzhajójárat, rendszeres havonkinti szolgálattal.

Első Kőbányai Pezsgőipar és Borkereskedelmi Társaság

BUDAPEST X.

Telefon: József 59—03

Kiváló minőségű hordó- és palackborait ajánlja

Rendeletek.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 12.910—1919. O. K. Á. B. számú rendelete

a kávémérésekben és tejivócsarnokokban kiszolgáltatható tejeskávé legmagasabb árának megállapítása tárgyában.

1. §. A kávémérésekben és tejivócsarnokokban felszolgálható, felerészben tej és felerészben feketekávé elegyítéséből álló tejeskávé legmagasabb ára Budapest főváros területére és azon községek, illetőleg rendezett tanácsú városok területére, amelyekre a Budapest Környéki Közellátási Bizottság működési köre kiterjed, a következő:

a) a kávémérés (tejcsarnok) helyiségében és edényében felszolgálva és ott elfogyasztva, 6 gramm kristálycukorral egyenértékű egy darab sacharinnal édesítve, deciliterenként 1 korona;

b) utcán át a fogyasztó edényében kimérve édesítő anyag nélkül, deciliterenként 70 fillér.

2. §. Aki a megállapított árnál magasabb árt követel vagy elfogad, vagy a rendeletet egyébként megszegi vagy kijátsza, az a 3.372/1918. M. E. számú rendelet 3. §-ában foglalt büntető rendelkezések alá esik; ehhez képest, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezésbe nem ütközik, kihágást követ el s hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek mennyisége, melyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, a pénzbüntetés kétezer koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet.

A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, az államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

A tejeskávé kiszolgáltathatása körében elkövetett súlyosabb vagy ismételt szabálytalanság esetében, ha a kihágás elkövetése jogerős ítélettel megállapított, az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság a 3.372/1918. M. E. számú rendelet 3. §-a, illetőleg a 67.790/1918. K. M. számú rendelet 8. §-ának 2. bekezdése értelmében az iparüzési jogosultság gyakorlását fel fogja függeszteni, illetőleg az iparüzési jogosultságot meg fogja vonni.

3. §. Ez a rendelet 1919. évi december hó 11. napján lép életbe. Ettől a naptól kezdve a jelen rendelet rendelkezéseitől eltérő eddigi rendelkezések hatályukat veszítik.

Dr. Degré Miklós s. k.,
az Országos Központi Árvizsgáló
Bizottság elnöke.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 12.900—1919. O. K. Á. B. számú rendelete

a nyilvános étkezőhelyiségekben felszolgálásra kerülő, tehéntejből készült vaj- és sajtagadagok súlyának és legmagasabb árának megállapítása tárgyában.

A tehéntejből készült vaj és a tehéntejből készült hazai gyártmányú sajt legmagasabb árának a 11.550/1919., illetve 11.500/1919. O. K. Á. B. számú rendeletekkel történt új megállapítása folytán a nyilvános étkező üzemekben felszolgálásra kerülő vaj- és sajtagadagok súlyát és legmagasabb árát az 5.298/1918. M. E. számú rendelet 2. §-ának 5. pontja, illetőleg a 67.790/1918. K. M. számú rendelet 2. §-a alapján Budapest főváros területére és azon községek, illetőleg r. t. városok területére, amelyekre a Budapesti Környéki Közellátási Bizottság működési köre kiterjed, a következőkben állapítom meg:

1. §. A nyilvános étkező üzemekben felszolgálásra kerülő tehéntejből készült vajadagok súlya bármilyen étkező üzemben legkevesebb 20 gramm, az egyes adagok legmagasabb ára pedig az A. és B. csoportba sorozott nyilvános étkező üzemekben 3 K 20 f., a C., D. és E. csoportba sorozott étkezési üzemekben 3 K.

2. §. A nyilvános étkezési üzemekben felszolgálásra kerülő, tehéntejből készült, hazai gyártmányú sajtagadagok súlya és legmagasabb ára a következő:

1. »Félkövér kemény sajt (groji, félementhali és hasonló fajok)« adagonkénti súlya 5 dkg.;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 3.30 K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 3.— K.

2. »Dőri pusztai csemege-sajt« adagonkénti súlya a 22 dkg.-os darabnak $\frac{1}{4}$ -e vagy a 11 dkg.-os darabnak $\frac{1}{2}$ -e;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 4.40 K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 4.— K.

3. »Havasi sajt« adagonkénti súlya 7 dkg.;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 4.70 K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 4.40 K.

4. »Romadour« adagonkénti súlya a 12 dkg.-os darab fele;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 4.— K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 3.70 K.

5. »Répczelaki trappista sajt«, »Mosonmegyei csemegesajt«, »Óvári csemegesajt« és »Pókafai trappista sajt« adagonkénti sulya 5 dkg.;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 3.50 K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 3.20 K.

6. »Soproni kövérsajt« adagonkénti sulya a 10 dkg-os adag fele;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 3.50 K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 3.20 K.

7. »Horgony krémsajt« adagonkénti sulya 3 dkg-os egész darab;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 4.40 K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 4.— K.

8. »Gourmant« csemegesajt adagonkénti sulya: a 20 dkg-os darab $\frac{1}{4}$ része, a 10 dkg-os darab $\frac{1}{2}$ része;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 4.40 K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 4.— K.

9. »Derby sajt« és »Pálpusztai csemegesajt« adagonkénti sulya 5 dkg-os egész darab;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 3.70 K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 3.40 K.

10. »Somogyi csemegesajt« adagonkénti sulya a 8 dkg-os darab fele;

adagonkénti ára:

a) az A. és B. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 2.90 K,

b) a C., D. és E. csoportba tartozó étkezési üzemek részére 2.70 K.

3. §. A 2. §-ban felsorolt sajtféléken kívül bármely más, akár belföldi, akár külföldi sajtot vagy turót nyilvános étkezési üzemekben tilos mindaddig

forgalomba hozni, míg arra az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság az engedélyt meg nem adja, valamint az adag nagyságát és árát az egyes étkezési üzemekre meg nem állapítja.

4. §. A jelen rendelet 1. és 2. §-ának az árakra vonatkozó rendelkezéseit a következőképpen kell alkalmazni a kávéházakra és a kávémérésekre, valamint a tejivócsarnokokra:

Az 5.050/1919. O. K. A. B. számú rendelet 1. §-a szerint a D. csoportba sorozott kávéházak a jelen rendeletben az A. és B. csoportra megállapított árakat számíthatják, az idézett rendelet 1. §-a szerint a C. csoportba sorozott kávéházak, valamint az A., illetve B. csoportba sorozott kávémérések és tejivócsarnokok pedig a jelen rendeletben a C., D. és E. csoportra megállapított árakat számíthatják.

5. §. Aki a jelen rendeletben megállapított árnál magasabb árt követel vagy elfogad, vagy e rendeletet egyébként megszegi vagy kijátsza, az a 3.372/1918. M. E. számú rendelet 3. §-ában foglalt büntető rendelkezések alá esik; ehhez képest, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezésbe nem ütközik, kihágást követ el s hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek mennyisége, melyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, a pénzbüntetés kétezer koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet.

A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, az államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Az ételek kiszolgáltatása körében elkövetett súlyosabb vagy ismételt szabálytalanság esetében, ha a kihágás elkövetése jogerős ítélettel megállapított, az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság a 3.372/1918. M. E. számú rendelet 3. §-a, illetőleg a 67.790/1918. K. M. számú rendelet 8. §-ának 2. bekezdése értelmében az iparüzési jogosultság gyakorlását fel fogja függeszteni, illetőleg az iparüzési jogosultságot meg fogja vonni.

6. §. Ez a rendelet 1919. évi december 11. napján lép életbe. Ettől a naptól kezdve a jelen rendelet rendelkezéseitől eltérő eddigi rendelkezések hatályukat veszítik.

Budapest, 1919. december 5-én.

Dr. Degré Miklós s. k.,
az Országos Központi Árvizsgáló
Bizottság elnöke.

SZÉPIRODALOM.

Terezinácska.

— Irta: Somlay Károly. —

Terezina szerelmes volt. A nagyszöllősi fiatal molnármesterbe volt szerelmes a kicsike. A molnárt — akinek Galambos Péter volt az igazi neve — csak a Kakasmolnár néven ismerték a somlyóalji hét faluban. Nagy szoknyabolond volt ökelme; a tüzes szemeibe, a selymes körszakállába és a kajla kis bajuszába szerelmes volt minden menyecske, minden lány.

Alkonytájban ismét karóra kapta a mama a leánykát:

— Ugyan csibém! Tízezer aranytorint lütbért möringol számodra a Lörinthey tekintetes ur.

Ez a pénz abban az időben igen nagy összeg volt és a kisasszonyka a rangvágyó lányok közé tartozott. Hát megszedült.

— Ha a mama így gondolja jónak, én sem bánom — motyogta és meglett a lakodalom.

2.

Akkor zajos szüretrek voltak a Somlyón. Veszprémről, Somogyból és Zalából sok uri család vörödött össze a szüretekre.

György urfinak is volt egy szép darab szőlője a Somlyón.

Amióta menyecske lett, itt a szüreten látta először Terezina a nagyszöllősi molnárt. Sokáig bámulta a szép férfit és az az érzés szakadt rá, hogy az ég is, a föld is meggyuladt alatta, felette.

Egyik este találkozott vele valamelyik pincehajlékban, ahol kürtőfánkos, ludpecsenyés vacsorát adtak a vendégseregnek és ezután tánc volt.

Terezina a molnárral járta az andalgót. Megszorította a férfi kezét és olyan melegen, igézően kacsintgatott a szemébe, hogy Galambos rögtön tisztában volt az asszony érzelmeivel.

Karácsony táján öles hó esett és cifra uri szánok repültek a villanó havakon.

Egy vasárnap délelőtt Terezinka tekintetes asszony az ablakhoz szaladt, mert hallotta, hogy csörgős szán kanyarodott be az udvarra.

A szánból Galambos Péter nagyuram ugrott le.
— Hát ezt mi az ördög hozta ide? — dörmögött az urfi.

A molnár bejött a szobába.

— Azért jöttem volna, tekintetes uram, hogy a sárgákat megvenném. Ugy hallottam, hogy eladók — mondta Galambos.

— Bizony nem jól hallotta a nemzetes ur — felelte az urfi.

— Azért én mégis megvenném őket. Jó árat adnék értük.

— Nem eladók.

— Kár. Mert ha pénzért nem adja a tekintetes ur, elviszem őket ingyért. Ellopom őket — tréfált a molnár.

— Abba nekem is lesz beleszólásom. Különben, ha el tudja lopni a nemzetes ur, nem keresem a nemzetes uron őket. De kikötöm, hogy ha meg találom sörétezní, hát nem fog visum-reper-tumért szaladni.

— Áll, egy hónapon belül engémek a lovak. Gunár legyen és rezes patkót üssenek a talpamra, ha meg nem cselekszem!

— Elválík. Csak vigyázzon kelmed a fogára, mert ez a két sárga vitte a Dancsik kanonokot is a másvilágra. Ez alatt az egy hónap alatt minden éjjel töltött fegyverrel fogok az istállóban virrasztani.

A következő napon, alkonytájban, egy öreg kapucinus jött a kuriába. Vászontarisznya kalimpált az oldalán. A földesurral akart beszélni; hát bevezették.

— Laudetur! — alázatoskodott a barát és a hosszú ősz szakállát simogatta — fráter Lőrinc vagyok a tisztelendő moóri klastromból. Borkvestán jártam a Somlyó alatt. A kocsimat a faluban hagytam. A magam részére egy kis éjszakai szállításért könyörögnék.

— Szivesen, tisztelendő barátom. Lesz jó kis vacsora, aztán meleg szoba. A Józsi bátyám ugyanis Veszprémbe ment ma reggel; legalább lesz kivel a vacsoránál beszélgetni — nyájaskodott az urfi.

— Alázattal megköszönöm a vacsorát is, a beszélgetést is, de ma éppen böjtös napom van és nagyon meg vagyok törődve.

Az urfi hát kiadta a parancsot, hogy nyissanak a barátnak szobát.

— Az Isten fizesse meg — hunyorgatott a vén fráter és kicsoszogott a szobából.

A folyosón Terezinával találkozott. Alighanem értették egymást, mert a kapucinus egy pici csomagot kotorászott elő a kámzsája zsebéből és a menyecskének adta.

— A vacsora elején az egyik port, a másikat pedig utána.

Az estebéd után csakugyan kiment György urfi az istállóba. A vállán volt a pároscsövű fegyvere is, az ebeket pedig leoldotta a láncról. A két sárga nyugodtan ropogtatta a zabot a jászol mellett.

A barát pedig kilopódzott az udvarra és a tarisznyájából nagy husdarabokat dobott az ebek elé. A falánk jószágok mohón kapkodtak a konc után. Nem sejtették, hogy árzenikusos peccsenyén lakomáznak.

Az álompor is kitűnően operált: az urfi gyönyörűen szundikált a gyékénydikón.

Igy semmi se állta útját, hogy a barát a kámszát és az ősz szakállt ledobálva, a lovász segítségével hamarosan hintó elé ne fogja a két sárgát.

A menyecske már várta a tornác végén és boldogan surrant a hintóba.

Másnap délelőtt a két sárga és a hintó is megkerültek. Csak a menyecskének és a puskának volt hült heije.

A molnár kocsisa hozta haza a lovakat egy levéllel.

Az urti arcán izgalom reszketett. Összegyűrte a levelet és kékre-zöldre válva, morogta:

— Akasztófára való! A saját lovaimon szoktette meg a feleségemet... Ekkora szeggyen! No sárgák, most már vihettek engem is a Dancsik kancnok után!...

Adomák.

Vendéglőben.

Katinak vasárnapi kimenője lévén, unoka-bátyjával az egyik városligeti vendéglőbe mennek, ahol külön asztalnál foglalnak helyet.

A pincér jön és érdeklődik, a gavallér sajtot rendel.

Belemerülve a diskurzusba, alig veszik észre, hogy egy virágáros őszi rózsát kínál.

— Tessék a kisasszonynak szép virágot venni!

A gavallér odaszagol, gondolkozik, majd megdölgölvén mondja:

— Köszönöm, nem kérek virágot, már sajtot rendeltem a Katinak.

Disznótor.

A társaság minden csütörtökön disznótort tart az egyik józsefvárosi vendéglőben. Megállapodás szerint a nő tagok minden második csütörtökön feleségeiket is elhozhatják.

Egy ilyen disznótor alkalmával a társaság legkedveltebb tagjainak egyike, Gyurka panaszkodik szomszédjának, hogy „tyűh, a teremburáját, a feleségemnek megígérttem, hogy fél 8-ra érte megyek és megfeledeztem róla!”

(A barátja az üvegajtón át látja Gyurka feleségét bejönni.)

— Gyurka, találj ki gyorsan valami jó hazugságot, már jön a feleséged.

Gyurka (savanyu képpel): Elég időm lesz gondolkozni, amíg szóhoz enged jutni a feleségem.

*

Ennek az asztaltársaságnak egyik orvos tagja mesélt egy kedves dolgot abból az időből, a mikor még Kecskeméten folytatott gyakorlatot.

Nagy dörömbölésre ébred, órájára nézve látja, hogy éjjel egy óra van. Kinéz az ablakon s a kapu előtt egy parasztszekeret lát, amelynek gazdája öklével veri a kaput.

Amikor a parasztot beengedi, ez a kalapját forgatva mondja:

— Tekintetes orvos ur eljöttem, hogy tessék kijönni a feleségemhez, mert beteg.

Orvos: Hát olyan nagyon beteg a felesége, hogy éjszaka kell kimenni hozzá, nem érne rá reggel?

Paraszt: Hát tetszik tudni tekintetes ur, nem is azért olyan sürgős, mintha a feleségem olyan nagy beteg lenne, de most éppen szüretelünk, oszt nappal nem érek rá.

Meghívó.

A szállodások, vendéglősök, kávéosok, pincérek és kávésegédek országos nyugdíjgyesülete

1919 december hó 29-én délután 4 órakor Budapesten, a »Metropole«-szálloda fehér termében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. tagok ezennel meghivatnak. Ez alkalommal, minthogy az 1916. évben alapszabályaink értelmében 3 évi időtartamra megválasztott vezetőség mandátuma már lejárt, a vezetőség megválasztása is napirendre kerül. Egyben felkérjük a tagokat, hogy a meghívóval egyidejűleg kikézbcsített szavazólapot szabályszerű kiállítás után a központi irodához (IV. ker., Muzéum-körut 35. sz., II. em.) sürgösen visszaküldeni sziveskedjenek.

TARGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése.
 3. Határozathozatal az 1918. évi mérleg és az 1919. évi költségelöirányzat tárgyában.
 4. Az 1918. évi mérleg megállapítása.
 5. Felmentvény megadása az igazgatóság, felügyelő-bizottság, választmányok és tisztikar részére.
 6. Uj igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
 7. Esetleges telebbezések, indítványok.
- Budapest, 1919. évi december hó 1-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Föszerkesztö: Lovik Károly.

Felelős szerkesztö és kiadó: Szöllösy Tivadar.

Benkő és Pollák

szálloda, vendéglő,
kávéház és az ösz-
szes szakmabeli
üzleteknek adás-
vételét közvetítő
i r o d á j a

Hitelek, kölcsönök nyújtása

Telefon: József 38—61
Interurban-telefon: 11/11
Budapest, VII., Sip-utca 7.

Magyarország legnagyobb
és legelterjedtebb szőlészeti
szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely újévtől kezdve 51-ik évfolyamában hetenkint jelenik meg igen bő és változatos tartalommal. Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőnkebb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat is, minden kétséget kizárólag a legsokoldalubb és legértelmesebb szőlészeti ujság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását fölöslegessé teszi. A

BORÁSZATI LAPOK

a „FRUCTUS“ a Gyümölcsértékesítő és Szeszfőző Szövetkezetek Központja, mint szövetkezet hivatalos lapja.

Lapinajdonos

Dr. Baross Endre

Szerkesztésért és kiadásért felel

Dr. Druckner Jenő

A lap előfizetési ára 1 évre 48.— K
fél évre 24.— K negyedévre 12.— K

M u t a t v á n y s z á m o t
3 héten át készséggel küld a
Borászati Lapok kiadóhivatala
Budapest, IX. Üllői-ut 25. szám

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészete a Villányi pezsgő-
gyár és borpince részvénytársaság
elsőrendű, országszerte be-
vezetett palack-borai mellett
megkezdette kiváló minőségű
régii pezsgőkészletének
forgalomba hozatalát.

Megrendeléseket elfogad
a gyűjtő-iroda: Budapest, IV.
Váci-utca (Piaristák palotája)
a Magyar Agrár- és Járadek-
bank r.-t. fiókja. — Központi
iroda: Budapest, Nádor-u. 16.

